

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:
2003/443- P/KIR

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
03/4178 AREA-PU-OK
Arkivkode:
008

Dato:
28.08.2003

Høring - NOU 2003:14 (Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven) - Særskilt om klage, innsigelsesadgang og konsekvensutredning. DN's høringsuttalelse til lovforslaget.

Viser til Miljøverndepartementet brev datert 7. juli 2003, med høringsfrist 1. september 2003.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) støtter de av Planlovutvalgets forslag som er til vurdering i denne høringsrunden. Lovendringsforslagene gir grunnlag for en bedre og mer effektiv planlegging i kommunene, og øker kommunenes muligheter til å ivareta miljøhensyn. DN ser derfor positivt på at denne delen av planen blir framskyndet.

DN legger ved noen kommentarer til hver enkelt av lovbestemmelsene, som bør vurderes i forhold til iverksetting og oppfølging av lovendringene.

Generelt.

Planlovutvalget har etter DN's vurdering lagt fram gode forslag til lovbestemmelser, og DN vil komme tilbake til hele innstillingen i den endelige høringsuttalelse med frist 1. desember 2003.

De bestemmelsene som nå er prioritert for en snarlig gjennomføring, vil slik DN ser det, legge grunnlaget for en økt effektivisering og forutsigbarhet i planleggingen. Gjennom de nye bestemmelser om konsekvensutredninger legges det opp til arbeidsmåter som kan bidra til å sikre bærekraft og langsiktighet, fremme demokrati og medvirkning, oppnå helhet og samarbeid, og samtidig sikre at planleggingen er målrettet og ikke mer omfattende enn nødvendig. Nedenfor følger utfyllende merknader/kommentarer til de enkelte bestemmelsene som er på høring:

§ 1-14 Innsigelse og mekling, 6. ledd:

"Det kan ikke fremmes ny innsigelse mot forhold som tidligere har vært gjenstand for innsigelse og avgjort etter reglene her."

§ 1-15 Forholdet til forvaltningsloven og klage, 2. ledd, 2. punktum:

"Det kan likevel ikke klages på forhold som er avgjort tidligere gjennom klage eller innsigelse."

DN mener endringsforslagene knyttet til innsigelse og klage bidrar til å øke effektiviteten og forutsigbarheten i planleggingen ved at en begrenser mulighetene til ”omkamper”. For å ivareta interessene til de som blir rammet av en plan/et planvedtak, er det likevel viktig at uttrykket ”forhold som er avgjort tidligere”, ikke blir gitt en for vid tolking, men at det er realitetene i den nye planen, sett i forhold til den tidligere som er det avgjørende.

§ 1-8 Planbeskrivelse og planprogram. (Hele paragrafen)

DN ser det som verdifullt å få styrket innledningsfasen i planleggingen slik utvalget foreslår. Det er fordelaktig for de miljøinteressene som DN skal ivareta, at det stilles krav om *planbeskrivelse* til alle planer i innledningsfasen. I tillegg er det positivt at det settes krav om *planprogram* til oversiktsplaner og områdeplan/detaljplan som kan ha *vesentlig virkning* for miljø, naturressurser eller samfunn. Disse nye prinsippene representerer et viktig plangrep som vil ha betydning for sektorenes og allmennhetens muligheter for medvirkning, og ha betydning for kvaliteten på planene ved at en får muligheter til å innarbeide miljøhensyn på et tidlig stadium.

Kriteriet ”Planer som kan ha vesentlige virkninger”.

Kommentarer her har også gyldighet for § 1-9.

For å sikre mest mulig like saksprosesser over hele landet, hadde DN ved forrige høring et forslag om at det burde knyttes krav til utarbeidelse av planprogram og konsekvensutredninger til alle områdeplaner/detaljplaner. Planutvalget (PLUT) har i sin 2. delinnstilling foreslått at disse plantypene utløser krav om planprogram når de kan ha vesentlig virkning for miljø, naturressurser eller samfunn. DN kan slutte seg til utvalgets løsning, men vil understreke:

- For at denne bestemmelsen skal virke etter sin hensikt og slik at planleggingen blir mer forutsigbar, er det av kritisk betydning å få til gode og hensiktsmessige kriterier som avgrenser hvilke planer som har *vesentlige virkninger*, parallelt med at loven blir vedtatt/iverksatt.
- Det er nødvendig at det kan stilles et krav til planmyndigheten (kommunen) om at de tar kontakt med berørte myndigheter før det tas stilling til spørsmålet om planprogram eller ikke.
- Mangelfulle planbeskrivelser og planprogram bør være selvstendige grunnlag for innsigelse.

§ 1-9 Konsekvenser av planer med vesentlige virkninger (Hele paragrafen)

Kommentarer til kriteriet *vesentlige virkninger* er gitt under § 1-8.

DN mener utvalgets forslag til § 1-9 gir grunnlag for gode prosesser omkring konsekvensutredning av planer. Vi understreker at det er viktig å arbeide videre med en forskrift som utdypet rutiner og saksbehandling, innholdet i konsekvensutredningen, mv. Her er det mye erfaring å hente fra praktiseringen av dagens KU-system.

DN kan støtte forslaget om at planmyndigheten selv avgjør når konsekvensene er tilstrekkelig utredet, og at det ikke blir lagt opp til en formell godkjenning av selve konsekvensutredningen ut over dette. Det er imidlertid viktig at regelverket slår fast:

- at det skal framgå av forslaget til vedtak, hvordan utredningene er vurdert.
- at manglende eller utilstrekkelig konsekvensutredning kan være grunnlag for innsigelse til planen.

Kap 17 Konsekvensutredninger for sektorplaner samt tiltak etter andre lover, § 17-1 til og med § 17-5 sin helhet.

DN støtter utvalgets forslag til bestemmelser i kap. 17, om konsekvensutredninger for tiltak, planer og programmer som ikke omfattes av plan- og bygningsloven. Arbeidet med mer detaljerte bestemmelser om slike prosesser blir viktig, herunder ikke minst avgrensningen av hvilke tiltak, planer og programmer som bestemmelsene skal omfatte. Også for denne delen av loven blir det viktig å arbeide med kriterier samtidig som loven blir vedtatt/iverksatt.

Med hilsen

Janne Sollie
Direktør

for Berit Lein